

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA, KLASYFIKOWANIA
I PROMOWANIA UCZNIÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ SPOŁECZNYCH STO
im. Pawła Jasienicy w Warszawie**

**na podstawie rozporządzenia MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. ze zmianami zawartymi
w rozporządzeniu MEN z dnia 10 czerwca 2015 w sprawie zasad oceniania,
klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów
i sprawdzianów w szkołach publicznych.**

**Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu
przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości
i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z programów
nauczania oraz formułowaniu oceny.**

**§ 1
Cele oceniania**

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się przez ocenianie wewnątrzszkolne.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
  - a. monitorowanie pracy ucznia,
  - b. przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć,
  - c. udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu rozwoju,
  - d. dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

**§ 2
Obszary oceniania**

1. Ocenianiu podlegają:
  - a. osiągnięcia edukacyjne ucznia,
  - b. zachowanie ucznia,
  - c. projekty edukacyjne.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - a. formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców (prawnych opiekunów),
  - b. bieżące ocenianie, śródroczne i klasyfikowanie może być wyrażone za pomocą sześciostopniowej skali ocen lub oceną opisową, uwzględniającą poziom i postępy w opanowaniu wiadomości i umiejętności dla danego etapu edukacyjnego.
  - c. ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec semestru i koniec roku szkolnego oraz warunki ich poprawiania,
  - d. przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych.

§ 3 Zasady oceniania

I. Informowanie uczniów i rodziców (prawnych opiekunów):

1. Nauczyciele na początku roku szkolnego ustalają przedmiotowe systemy oceniania (PSO) na podstawie wewnątrzszkolnego systemu oceniania (WSO) i przekazują je dyrektorowi szkoły.
2. Nauczyciele na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców o:
  - a. wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen semestralnych (rocznych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania,
  - b. sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
  - c. warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana semestralnej (rocznej) oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
  - d. warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania z zachowania ucznia (wychowawcy),
  - e. warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana semestralnej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania (wychowawcy),
  - f. skutkach ustalenia nagannej rocznej oceny z zachowania (wychowawcy),
  - g. możliwości zapoznania się z wymaganiami, formami i zasadami oceniania z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych (wszystkie dokumenty są dostępne na stronie internetowej szkoły lub w sekretariacie).
3. Wychowawcy i nauczyciele poszczególnych przedmiotów mają obowiązek systematycznego informowania rodziców o postępach i trudnościach w nauce ich dzieci.
4. Przekazywanie rodzicom (prawnym opiekunom) w/w informacji odbywa się:
  - a. podczas zebrań rodziców z wychowawcami - w czasie dni otwartych (wg harmonogramu pracy szkoły),
  - b. podczas indywidualnych rozmów rodziców z nauczycielami przedmiotów - w czasie dni otwartych (wg harmonogramu pracy szkoły),
  - c. w formie rozmów telefonicznych, korespondencji mailowej itp.
  - d. przez wgląd do dziennika elektronicznego, w którym notowane są oceny i nieobecności uczniów (każdy rodzic może otrzymać login do dziennika, znajdującego się na stronie www.dziennik.librus.pl).

II. Obiektywność i jawność oceniania.

1. Ocenianie wiedzy i umiejętności ucznia powinno być dokonywane systematycznie, w formach zaproponowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, w warunkach zapewniających obiektywność oceny.
2. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
3. Sprawdzone i ocenione prace pisemne są udostępniane do wglądu: uczniom na lekcji poświęconej omówieniu i poprawie, rodzicom (prawnym opiekunom) na ich życzenie.

4. Ważne prace klasowe i sprawdziany nauczyciel w miarę możliwości przechowuje do końca roku szkolnego, w szczególności gdy istnieje konieczność okazania ich do wglądu rodziców (prawnych opiekunów) w szkole.
5. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.

III. Podstawowe zasady organizacji procesu oceniania.

1. Ocenianie wiedzy i umiejętności uczniów w formie pisemnej jest dokonywane przez kartkówki, prace klasowe (sprawdziany), prace domowe.
2. Ocenianie wiedzy i umiejętności uczniów liceum w formie pisemnej lub ustnej dokonywane jest także przez egzamin semestralny.
3. Inne sposoby i formy oceniania ustalane są indywidualnie przez nauczycieli przedmiotów.
4. Kartkówki obejmują tematy z 2-3 ostatnich jednostek lekcyjnych. Nie muszą być zapowiadane, a ich liczba nie jest limitowana. Mogą mieć miejsce w dowolnym terminie, niezależnie od innych prac pisemnych przewidzianych w danym dniu i nie mogą trwać dłużej niż 20 minut. Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie ma prawo nie pisać kartkówki, chyba że była zapowiedziana.
5. Prace klasowe (sprawdziany) obejmują szerszy zakres materiału. Muszą być zapowiadane z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem i wpisane do terminarza (w dzienniku elektronicznym). Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zapowiedzianej wcześniej pracy klasowej (sprawdzianu), jeżeli przychodzi do szkoły po co najmniej tygodniowej, usprawiedliwionej nieobecności.
6. Prace pisemne klasowe (sprawdziany) lub domowe powinny być ocenione przez nauczyciela w terminie 14 dni roboczych od ich złożenia.
7. W przypadku nieuzasadnionego (np. chorobą) naruszenia przez nauczyciela powyższych terminów uczeń ma prawo nie zgodzić się na wpisanie oceny z pracy do dziennika.
8. Uczeń ma możliwość poprawienia pracy klasowej w terminie i trybie uzgodnionym z nauczycielem.
9. Praca pisemna może zostać przełożona na inny termin:
  - a. za zgodą nauczyciela - na prośbę klasy,
  - b. za zgodą klasy - na prośbę nauczyciela,
  - c. w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych.
10. W gimnazjum może się odbyć maksimum 1 praca klasowa dziennie i 3 tygodniowo. Zasada ta nie dotyczy prac klasowych (sprawdzianów) przełożonych na prośbę uczniów i popraw.
11. W liceum może się odbyć maksimum 1 praca klasowa dziennie i 3 tygodniowo – przy czym zasada obowiązuje, jeśli dotyczy minimum 7 uczniów w danej grupie przedmiotowej. Zasada ta nie dotyczy prac klasowych przełożonych na prośbę uczniów i popraw.
12. Prace pisemne uczeń powinien wykonywać samodzielnie. Ściąganie, również z internetu, jest naganne. Uczeń ściągający ponosi tego konsekwencje w postaci oceny niedostatecznej z pracy i nie ma możliwości poprawienia tej oceny. O takim wydarzeniu nauczyciel informuje wychowawcę klasy i rodziców ucznia.

13. Uczniowie reprezentujący szkołę w zawodach sportowych, wymianach międzynarodowych i uczestniczący w wyjazdach obowiązkowych są zwalniani z prac pisemnych (poza pracą klasową zapowiedzianą przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem) w dniu następnym po zawodach.
14. Egzamin semestralny w liceum organizowany jest na ogół w ostatnim tygodniu semestru, w czasie tzw. sesji egzaminacyjnej. Egzamin przeprowadzają nauczyciele przedmiotów, waga oceny z egzaminu zawarta jest w PSO nauczyciela przeprowadzającego egzamin.
15. W tygodniu poprzedzającym sesję egzaminacyjną nie są przeprowadzane prace klasowe (sprawdziany) - z wyjątkiem prac klasowych przełożonych na prośbę uczniów i prac klasowych z historii sztuki.
16. Uczeń może zgłosić w ciągu semestru nieprzygotowanie z każdego przedmiotu (liczba nieprzygotowań zapisana jest w PSO). Nie dotyczy to sytuacji, kiedy na daną lekcję została zapowiedziana kartkówka lub praca klasowa (sprawdzian). Uczeń nieprzygotowany ma obowiązek uczestniczyć w bieżącej lekcji.
17. Uczeń gimnazjum, którego numer został w danym dniu wylosowany w ramach akcji „szczęśliwy numer”, może tego dnia być zwolniony z obowiązku pisania niezapowiedzianej kartkówki i odpowiedzi ustnej na lekcji. Nie notuje się też jego spóźnienia.
18. Uczeń, który był nieobecny na pracy klasowej (sprawdzianie) z przyczyn usprawiedliwionych, ma prawo pisać ją w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
19. Uczeń, który był nieobecny na pracy klasowej z przyczyn nieusprawiedliwionych otrzymuje z niej ocenę niedostateczną.
20. Nauczyciel w ciągu jednego semestru powinien wystawić każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe (również w formie opisowej – zgodnie z regułami oceniania kształtującego), w tym co najmniej jedną z pracy klasowej.
21. Semestralna (roczna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest średnią ważoną ocen cząstkowych – chyba że PSO nauczyciela stanowi inaczej.
22. Przy zapisywaniu ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów. Oceny roczne muszą być wyrażone pełnym stopniem według przyjętej skali.
23. Dyrektor zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii oraz zwalnia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń.

IV. Zasady dotyczące uczniów biorących udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.

1. Udział w olimpiadzie lub konkursie przedmiotowym nie jest dodatkową, indywidualną inwestycją ucznia, lecz jego szczególnym osiągnięciem szkolnym. W związku z tym przysługują mu szczególne prawa, korzystanie z których ma mu umożliwić koncentrację wysiłków na zgłębianiu wybranej dziedziny wiedzy i podporządkowanie jej całej aktywności szkolnej. Uczeń nabywa je, gdy zakwalifikuje się do etapu okręgowego (II) eliminacji.
2. Uczeń gimnazjum biorący udział w olimpiadzie lub konkursie przedmiotowym przed II etapem jest zwalniany z prac klasowych, a w tygodniu przed III etapem może zostać zwolniony z zajęć. Uczeń zobowiązany jest do nadrobienia zaległości wynikających z nieobecności w trybie ustalonym z nauczycielami.

3. Uczeń liceum, który zakwalifikował się do etapu okręgowego olimpiady, ma prawo do:
  - a) dni wolnych od nauki w szkole (max. 5) bezpośrednio przed zawodami lub zwolnień z poszczególnych godzin lekcyjnych w ciągu tych dni – na wniosek opiekuna naukowego (nauczyciela przygotowującego ucznia do olimpiady)
  - b) okresu ochronnego w ciągu 2 tygodni po zawodach (w tym czasie uczeń może uzupełniać zaległości wedle indywidualnego planu, w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu)
  - c) zwolnień z obowiązkowych form edukacji tj. sesja egzaminacyjna – na wniosek opiekuna naukowego
  - d) uzyskania bezwarunkowej pomocy ze strony wszystkich uczących go nauczycieli.
4. Uczeń liceum, który zakwalifikował się do etapu centralnego olimpiady ma prawo do:
  - a) dni wolnych od nauki w szkole (max. 10) bezpośrednio przed zawodami lub zwolnień z poszczególnych godzin lekcyjnych w ciągu tych dni – na wniosek opiekuna naukowego (nauczyciela przygotowującego ucznia do olimpiady)
  - b) okresu ochronnego w ciągu 1 miesiąca po zawodach (w tym czasie uczeń może uzupełniać zaległości wedle indywidualnego planu, w porozumieniu z nauczycielem przedmiotu)
  - c) zwolnień z obowiązkowych form edukacji tj. sesja egzaminacyjna – na wniosek opiekuna naukowego
  - d) uzyskania bezwarunkowej pomocy ze strony wszystkich uczących go nauczycieli
  - e) znaczących upustów w wymaganiach stawianych przez nauczycieli przedmiotów obowiązkowych (ustalanych indywidualnie na mocy porozumienia stron).
5. W czasie trwania zawodów indywidualną opiekę nad uczniem sprawują:
  - a) wychowawca (sprawy dyscyplinarne, nieobecności na lekcjach)
  - b) opiekun naukowy (sprawy rozwoju naukowego, również dotyczące wymagań i upustów).
6. Wychowawca i opiekun naukowy informują się wzajemnie o postępach i pracy ucznia oraz decydują o wszelkich sprawach szczegółowych jego dotyczących.

V. Ocenianie projektu edukacyjnego w gimnazjum.

1. Ocena z projektu edukacyjnego, będącego przedmiotem obowiązkowym w klasie I i III gimnazjum, jest wystawiana na koniec każdego semestru w skali 1-6.
2. Ocena roczna z projektu edukacyjnego w klasie I i III jest średnią z ocen semestralnych.
3. Kryteria oceny:
  - a. jakość pracy (wykonywanych zadań),
  - b. terminowość,
  - c. zaangażowanie w pracę projektu,
  - d. wkład merytoryczny w działania grupy,
  - e. współpraca w zespole.
4. Ocena z obowiązkowego projektu edukacyjnego w kl. II, jest włączana do oceny z zachowania w klasie II gimnazjum, a tytuł realizowanego przez ucznia projektu jest umieszczany na świadectwie ukończenia gimnazjum.

VI. Ocenianie projektu edukacyjnego w liceum.

1. Ocena składa się z trzech elementów:
  - a. samoocena uczestnika (w formie ankiety, raz w semestrze),
  - b. ocena wystawiona przez pozostałych uczestników (w formie ankiety, raz w semestrze),
  - c. ocena tutora (opiekuna projektu).
2. Kryteria oceny:
  - a. jakość pracy (wykonywanych zadań),
  - b. terminowość,
  - c. zaangażowanie w pracę projektu,
  - d. wkład merytoryczny w działania grupy,
  - e. współpraca w zespole.
3. Wpływ frekwencji na ocenę projektu realizowanego w liceum jest następujący:
  - a. trzy nieusprawiedliwione nieobecności powodują obniżenie oceny o 1, a każda kolejna – o kolejny 1 punkt,
  - b. jeżeli z ilości nieobecności nieusprawiedliwionych wynika, iż uczeń może nie uzyskać oceny pozytywnej, tutor odbywa rozmowę z rodzicami,
  - c. spóźnienia i wcześniejsze wyjścia – przed końcem spotkania projektowego – bez zwolnienia przez rodziców, przekładają się na nieobecności nieusprawiedliwione wg proporcji: 3 spóźnienia (wcześniejsze wyjścia) to 1 nieobecność nieusprawiedliwiona,
  - d. nieobecność na zajęciach nie zwalnia z wykonania zadań, których termin upływa w dniu zajęć. Uczeń, który nie może wywiązać się z powierzonych mu zadań, ma obowiązek uprzedzić tutora na dwa dni przed upływem terminu (może być telefonicznie) i negocjować nowy kontrakt dotyczący zadania.
4. Konsekwencją niewykonania zadania (bez uprzedzenia tutora) może być, np. odebranie jakiegoś przywileju związanego z działaniem projektu, wycofanie z atrakcyjnego działania, obciążenie dodatkowym obowiązkiem lub pracą.
5. Po I semestrze i na koniec roku tutor wystawia ocenę w skali od 1 do 6, biorąc pod uwagę trzy w/w elementy w odpowiednich proporcjach: samoocena – 10%, ocena grupy – 30%, własna ocena tutora 60%.
6. Ocena po I semestrze jest oceną etapową, końcoworoczna obejmuje całość pracy ucznia od początku roku szkolnego.
7. Uczeń realizujący projekt może na koniec roku otrzymać ocenę niedostateczną. Egzamin poprawkowy ma postać egzaminu z tematyki projektu. Ocena końcoworoczna po egzaminie nie może być wyższa niż dostateczna.
8. Ocena pracy grupy projektowej po I semestrze powinna znaleźć się w „Arkuszu hospitacji projektu”, a na koniec roku szkolnego – w „Ankiecie uczestnika projektu”.

VII. Obniżenie wymagań edukacyjnych.

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom wynikającym z programu nauczania. Opinię poradni rodzice (opiekunowie prawni) powinni dostarczyć na początku semestru.

2. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, plastyki, zajęć artystycznych, informatyki, edukacji dla bezpieczeństwa należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków, wynikających ze specyfiki tych zajęć, oraz postępy, jakich dokonał.

§ 4

Ogólne zasady klasyfikowania uczniów

1. Klasyfikowanie uczniów odbywa się dwa razy w roku szkolnym:
  - a. na koniec I semestru – jest to klasyfikacja śródroczna,
  - b. na koniec II semestru – jest to klasyfikacja końcoworoczna.
2. Termin zakończenia I semestru ustala Rada Pedagogiczna.
3. Klasyfikowanie polega na podsumowaniu osiągnięć ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych według skali od 1 do 6 oraz oceny z zachowania.
4. Na miesiąc przed końcem semestru/ roku:
  - a. nauczyciele poszczególnych przedmiotów informują uczniów o przewidywanych ocenach (w przypadku przedmiotów, z których w czasie sesji egzaminacyjnej w liceum odbywają się egzaminy są to wstępne oceny), a także o zagrożeniach oceną niedostateczną z przedmiotu,
  - b. wychowawca informuje rodziców (na zebraniu/„dniu otwartym”) o przewidywanych ocenach z poszczególnych przedmiotów, w tym o zagrożeniach oceną niedostateczną z przedmiotu oraz obniżonej ocenie z zachowania - jeżeli rodzic (prawny opiekun) był nieobecny na spotkaniu z wychowawcą na zebraniu/ „dniu otwartym”, wychowawca jest zobowiązany do przekazania informacji o zagrożeniu oceną niedostateczną z przedmiotu oraz obniżonej ocenie ze sprawowania,
  - c. nauczyciele wystawiają przewidywane oceny w odpowiedniej rubryce dziennika elektronicznego.
5. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna z zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny. Zastrzeżenia muszą być zgłoszone w formie pisemnej (podanie wraz z uzasadnieniem) w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno –wychowawczych.
6. W przypadku stwierdzenia, że roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna z zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:
  - a. w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiedzy i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej oraz ustala roczną (semestralną) ocenę z danych zajęć edukacyjnych
  - b. w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów – w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
7. Termin sprawdzianu, o którym mowa w pktcie 6a, uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
8. W skład komisji wchodzi, w przypadku rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

- a. dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
  - b. nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne;
  - c. dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzących takie same lub zbliżone zajęcia edukacyjne.
9. W skład komisji wchodzi, w przypadku oceny klasyfikacyjnej zachowania:
  - a. dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji;
  - b. wychowawca klasy;
  - c. wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie;
  - d. pedagog;
  - e. przedstawiciel samorządu uczniowskiego;
  - f. przedstawiciel rady rodziców.
10. Nauczyciel, o którym mowa w pktcie 8b, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
11. Ustalona przez komisję roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku sprawdzianu wiedzy i umiejętności.
12. Z prac komisji sporządza się protokół, zawierający w szczególności, w przypadku rocznej (semestralnej) oceny z zajęć edukacyjnych: skład komisji, termin sprawdzianu, zadania (pytania sprawdzające), wynik sprawdzianu, ustaloną ocenę. W przypadku rocznej klasyfikacyjnej oceny z zachowania: skład komisji, termin posiedzenia komisji, wynik głosowania, ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
13. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
14. Przepisy zawarte w pktach 5-13 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku sprawdzianu wiedzy i umiejętności, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia sprawdzianu wiedzy i umiejętności. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.
15. Uczeń może być nieklasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
16. Uczeń nieklasyfikowany może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
17. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.

18. Ustalona przez nauczyciela ocena niedostateczna końcoworoczna może być zmieniona tylko w wyniku sprawdzianu wiedzy i umiejętności.
19. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń realizujący indywidualny tok nauki oraz uczeń spełniający obowiązek szkolny poza szkołą. Egzamin klasyfikacyjny nie obejmuje wtedy obowiązkowych zajęć edukacyjnych: technika, plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne i wychowanie fizyczne, oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych, nie ustala się też oceny z zachowania.
20. Egzamin klasyfikacyjny składa się z części pisemnej i ustnej z wyjątkiem plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, informatyki oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.
21. Termin egzaminu powinien być uzgodniony z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami), i powinien odbyć się: do końca lutego – za I semestr lub w ostatnim tygodniu sierpnia – za II semestr.
22. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W jej skład wchodzi: dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze (jako przewodniczący komisji), nauczyciel prowadzący (jako egzaminator) i nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia (jako członek komisji). W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
23. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół, zawierający: skład komisji, termin sprawdzianu, zadania (ćwiczenia egzaminacyjne), wynik egzaminu klasyfikacyjnego, uzyskane oceny;
24. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych, w dokumentacji z przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany”.
25. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.
26. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego niedostateczna roczna (semestralna) ocena z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku sprawdzianu wiedzy i umiejętności.

§ 5

Ocena osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Śródroczne oceny klasyfikacyjne mogą być wyrażone w formie opisowej.
2. Oceny klasyfikacyjne (końcowe, roczne) muszą być wyrażone stopniem wg skali:
  - celujący – 6
  - bardzo dobry – 5
  - dobry – 4
  - dostateczny – 3
  - dopuszczający – 2
  - niedostateczny – 1
3. Ogólne kryteria wystawiania stopni:
  - a) stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
  - biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozstrzyganiu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
lub
  - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (okręgowym/regionalnym) albo ogólnopolskim lub posiada inne porównywalne osiągnięcia
  - wkłada szczególnie dużo wysiłku w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych.
- b) stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:
- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie
oraz
  - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, także w nowych sytuacjach
  - wkłada bardzo dużo wysiłku w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych.
- c) stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych
oraz
  - poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne
  - wkłada dużo wysiłku w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych.
- d) stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych
oraz
  - rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności
  - wkłada wysiłek w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych.
- e) stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu podstaw programowych, ale braki te nie przekreślają możliwości zdobywania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki
oraz
  - rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności
  - wkłada niewielki wysiłek w wywiązanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych.
- f) stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawach programowych przedmiotu nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu
oraz
  - nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności
  - nie wkłada wysiłku w wywiązanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych.

§ 6 Ocena zachowania

1. Ocenę z zachowania ustala wychowawca po konsultacji z uczniami oraz innymi nauczycielami. Wychowawca przedstawia propozycję oceny Radzie Nauczycieli i wysłuchuje jej uwag, które bierze pod uwagę podczas ustalania oceny.
  2. Ocenę zachowania śródroczną i końcoworoczną ustala się według skali:
    - wzorowe
    - bardzo dobre
    - dobre
    - poprawne
    - nieodpowiednie
    - naganne
  3. Wyjąwszy sytuacje wyszczególnione w punktach 4-8 tego paragrafu, śródroczna i roczna ocena z zachowania jest średnią z pięciu 9 zaś w II klasie gimnazjum, wyjątkowo z sześciu) równoważnych ocen składowych, wystawianych przez wychowawcę pod koniec każdego semestru, tj. oceny:
    - kultury osobistej ucznia,
    - jego stosunku do obowiązków szkolnych,
    - jego aktywności społecznej
    - frekwencji,
    - stopnia przestrzegania przez ucznia prawa, w tym prawa szkolnego
    - i w klasie II gimnazjum oceny z projektu edukacyjnego.
- Przy czym każda z ww. ocen (poza oceną z projektu) wystawiana jest według skali opisanej w punkcie 2 tego paragrafu i kryteriów oceniania przedstawionych w punktach 9-13.
4. Jeśli uczeń został postawiony przed Komisją Dyscyplinarną, wychowawca wystawia ocenę z zachowania śródroczną lub roczną zgodną z orzeczeniem Komisji, niezależnie od średniej ocen składowych wymienionych w punkcie 3.

5. Jeśli uczeń popełnił drugi raz w czasie swojej nauki w naszym zespole szkół plagiat, rozumiany, jako podawanie cudzych myśli i słów, jako własnych, nie może mieć oceny z zachowania śródrocznej lub rocznej wyższej od poprawnej, niezależnie od średniej ocen składowych wymienionych w punkcie 3.
6. Jeśli uczeń liceum nie wykazał się działaniami w ramach wolontariatu, nie może mieć oceny z zachowania śródrocznej i rocznej wyższej niż dobra, przy czym do oceny wzorowej niezbędna jest aktywność wolontariusza poza szkołą, do bardzo dobrej zaś wystarczająca jest działalność dla społeczności szkolnej.
7. Uczeń, który uporczywie narusza zasady poprawnego zachowania na lekcji może być w trakcie lekcji odesłany przez nauczyciela do dyrektora- na tzw. Kamczatkę, liczba kamczatek obniża ocenę z zachowania.
8. W uzasadnionych przypadkach wychowawcy mogą także podjąć decyzję o podniesieniu lub obniżeniu oceny w stosunku do kryteriów opisanych w punktach 9-13 maksymalnie o jeden.
9. Kryteria oceny kultury osobistej ucznia:
  - a. ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:
    - jest zawsze uprzejmy wobec rówieśników, nauczycieli, pracowników szkoły i innych osób (także np. w czasie wyjść poza szkołę),
    - zawsze panuje nad negatywnymi emocjami,
    - zawsze dba o porządek wokół siebie, np. za ławce, w klasie,
    - zawsze okazuje szacunek innym,
    - jest tolerancyjny,
    - jest prawdomówny,
    - jest wrażliwy na krzywdę innych, staje w ich obronie,
    - przejawia postawy honorowe, ma odwagę cywilną, jest odpowiedzialny,
  - b. ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
    - jest zawsze uprzejmy wobec rówieśników, nauczycieli, pracowników szkoły i innych osób (także np. w czasie wyjść poza szkołę),
    - panuje nad negatywnymi emocjami,
    - dba o porządek wokół siebie np. na ławce w klasie,
    - okazuje szacunek innym,
    - jest tolerancyjny,
    - jest prawdomówny,
    - staje w obronie innych
  - c. ocenę dobra otrzymuje uczeń:
    - zazwyczaj uprzejmy wobec rówieśników, nauczycieli, pracowników szkoły i innych osób (np. w czasie wyjść poza szkołę)
    - któremu sporadycznie zdarza się nie panować nad negatywnymi emocjami
    - dbający o porządek wokół siebie, np. na ławce w klasie
    - nie naśmiewający się z innych
  - d. ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który
    - czasami bywa nieuprzejmy wobec rówieśników, nauczycieli,
    - czasami nie okazuje szacunku innym,
  - e. ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:
    - często jest nieuprzejmy, nietolerancyjny wobec rówieśników, nauczycieli, innych osób,
    - stwarza sytuacje zagrażające bezpieczeństwu innych osób,
    - nie okazuje szacunku innym,

- któremu zdarza się być wulgarnym.
- f. Ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:
- jest nieuprzejmy, nietolerancyjny wobec rówieśników, nauczycieli i innych osób,
  - stwarza sytuacje zagrażające bezpieczeństwu innych osób,
  - nie okazuje szacunku innym,
  - jest wulgarny
  - stosuje lobbng

10. Kryteria oceny stosunku ucznia do obowiązków szkolnych

- a. ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:
- jest aktywny na zajęciach, wykazuje własną inicjatywę,
  - motywuje do pracy inne osoby,
  - zawsze otrzymuje zobowiązań,
  - maksymalnie wykorzystuje swoje talenty i zdolności
  - reprezentuje szkołę w konkursach i zawodach sportowych oraz imprezach artystycznych,
  - bardzo dobrze wypełnia obowiązki dyżurnego (punkt dot. uczniów gimnazjum);
- b. ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
- jest aktywny na zajęciach,
  - stara się motywować do pracy inne osoby,
  - dotrzymuje zobowiązań,
  - bardzo dobrze wypełnia obowiązki dyżurnego (punkt dot. uczniów gimnazjum)
- c. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć,
  - wypełnia obowiązki dyżurnego (punkt dot. uczniów gimnazjum)
- d. ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który/ któremu:
- zdarza się przeszkadzać w prowadzeniu zajęć,
  - rzadko wypełnia obowiązki dyżurnego (punkt dot. uczniów gimnazjum)
- e. ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:
- często przeszkadza w prowadzeniu zajęć,
  - demotywuje innych uczniów, np. podburza innych do negowania propozycji nauczyciela,
  - nie wypełnia obowiązków dyżurnego (punkt dot. uczniów gimnazjum)
- f. ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:
- często przeszkadza w prowadzeniu zajęć,
  - demotywuje innych uczniów, np. podburza innych do negowania propozycji nauczyciela, działa destrukcyjnie w grupie
  - nie wypełnia obowiązków dyżurnego (punkt dot. uczniów gimnazjum)

11. Kryteria oceny aktywności społecznej ucznia:

- a. ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:
- Wykonuje powierzone zadania, bardzo często wykazuje własną i inicjatywę,
  - Często udziela pomocy innym,

- Wyróżnia się postawą na rzecz środowiska szkolnego i pozaszkolnego- w tym pracuje dla innych w wymiarze co najmniej 10 godzin w semestrze (punkt dot. Tylko uczniów liceum),
  - Podejmuje inicjatywy dot. Życia szkoły i społeczności uczniowskiej (np. pełni funkcję w samorządzie szkolnym lub klasowym),
- b. ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
- wykonuje powierzone zadania, często wykazuje własną inicjatywę,
  - udziela pomocy innym,
  - pracuje dla innych na rzecz szkoły w wymiarze co najmniej 10 godz. w semestrze (punkt dot. Tylko uczniów liceum),
- c. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- wykonuje powierzone zadania (nie wykazuje własnej inicjatywy),
  - udziela pomocy, poproszony o nią,
- d. ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który:
- czasami wykonuje powierzone zadania (nie wykazuje żadnej własnej inicjatywy),
  - poproszony o pomoc nie zawsze jej udziela,
- e. ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:
- nie wykonuje powierzonych zadań, poproszony o pomoc nie udziela jej,
- f. ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:
- nie wykonuje i przeszkadza innym w realizacji powierzonych zadań;
  - poproszony o pomoc nie udziela jej.

12. Kryteria oceny frekwencji ucznia, którą ocenia się biorąc pod uwagę:

- nieobecności
  - spóźnienia- przez które rozumie się osiągnięcie gotowości do lekcji w czasie od 3 do 15 minut od dzwonka; powyżej 15 minut od dzwonka uznaje się ucznia za nieobecnego, przy czym 3 spóźnienia traktowane są jak 1 godz. nieobecności- nieusprawiedliwiona,
  - powtarzające się samowolne opuszczenie zajęć lekcyjnych bez wiedzy i zgody rodziców (tzw. wagarzy)
  - samowolne opuszczenie szkoły na przerwie (dotyczy uczniów klas I i II na Solcu)
- a. ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:
- ma wzorową frekwencję (nie więcej niż 10 godz. nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze),
  - nie wagaruje
- b. ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
- ma bardzo dobrą frekwencję (nie więcej niż 20 godz. . nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze),
  - nie wagaruje
- c. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- ma dobrą frekwencję (nie więcej niż 30 godz. . nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze),
  - samowolnie nie opuszcza zajęć szkolnych (wagarzy)
- d. ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który:
- ma poprawną frekwencję (nie więcej niż 40 godz. . nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze),
  - sporadycznie samowolnie nie opuszcza zajęć szkolnych (wagarzy)

- e. ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:
    - ma nie więcej niż 50 godz. . nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze,
    - często samowolnie nie opuszcza zajęć szkolnych (wagary)
  - f. ocenę naganną o trzymuje uczeń, który:
    - ma powyżej 50 godz. nieusprawiedliwionych w semestrze;
    - bardzo często samowolnie opuszcza zajęcia szkolne (wagary).
13. Kryteria oceny przestrzeganie prawa przez ucznia, w tym prawa szkolnego, którą wystawia się, biorąc pod uwagę:
- czy uczeń popełnił plagiat, rozumiane jako podawanie cudzych myśli i słów jako własnych
  - czy uczeń stosuje się do regulaminów: wyjazdów, palenia wyrobów tytoniowych, korzystania z tel. komórkowych i urządzeń elektronicznych, Kamczatki- otrzymanie trzech Kamczatek powoduje obniżenie oceny z zachowania o jeden stopień.
- a. ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który:
    - nie popełnia plagiatu;
    - nie łamie regulaminów szkolnych;
    - nie ma żadnej Kamczatki
  - b. ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
    - nie popełnia plagiatu
    - nie łamie regulaminów szkolnych
  - c. ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
    - nie popełnia plagiatu
    - nie łamie regulaminów szkolnych
  - d. ocenę poprawną otrzymuje uczeń, któremu:
    - sporadycznie zdarza się łamać prawo szkolne,
  - e. ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:
    - popełnia plagiaty
    - często łamie szkolne prawo
    - popełnia drobne wykroczenia- np. uczestnictwo w bójce, pobicie, uszkodzenia mienia szkoły lub prywatnego
  - f. ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:
    - popełnia plagiaty,
    - łamie regulaminy szkolny;
    - popełnia poważne wykroczenia- np. kradzież, , uszkodzenia mienia szkoły lub prywatnego o dużej wartości

14. Ponadto ustala się, że:

- a. Wszystkie kategorie ocen mają taką samą wagę, z wyjątkiem projektu edukacyjnego oraz oceny uczniów (kategoria dobrowolna)
- b. Uczeń, który otrzymał ocenę naganną nie może reprezentować szkoły do czasu poprawienia swojego zachowania, o czym decyduje wychowawca wydając na bieżąco pozytywną lub negatywną ocenę z zachowania ucznia; w przypadku I semestru pod uwagę berze się ocenę uzyskaną na koniec poprzedniego roku szkolnego;
- c. Palenie papierosów na terenie szkoły lub w jej pobliżu orz na wyjazdach szkolnych powoduje obniżenie oceny z zachowania

- d. Spożywanie napojów alkoholowych, czy substancji psychoaktywnych na terenie szkoły oraz podczas wyjazdów szkolnych skutkuje postawieniem ucznia przed Komisją Dyscyplinarną,
  - e. Wychowawca gimnazjum, wystawiając ocenę z zachowania bierze pod uwagę tzw. Ibizy.
15. O propozycji ocen z zachowania wychowawca informuje ucznia na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
16. Wychowawca ma obowiązek przedstawienia innym nauczycielom uczącym w danej klasie propozycji ocen z zachowania na dwa tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
17. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 września 2006 roku Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole po raz drugi z rzędu ustalono naganną ocenę roczną klasyfikacyjną zachowania. Uczeń, któremu w danej szkole po raz trzeci z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a uczeń klasy programowo najwyższej w danym typie szkoły nie kończy szkoły.

§ 7 Promowanie uczniów

1. Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, uzyskał oceny klasyfikacyjne końcoworoczne co najmniej dopuszczające.
2. Uczeń, który w wyniku końcoworocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z jednego przedmiotu, może zdawać egzamin poprawkowy.
3. Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch przedmiotów tylko w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach (np. długiej choroby, ważnych zdarzeń losowych).
4. Oceny z przedmiotów dodatkowych liczone są do średniej ocen, ale nie mają wpływu na promocję do klasy programowo wyższej.
5. Uczeń otrzymuje świadectwo z biało-czerwonym paskiem, jeśli uzyska średnią ocen co najmniej 4,75 oraz wzorową lub bardzo dobrą ocenę zachowania.

§ 8 Ukończenie szkoły

1. Uczeń kończy szkołę, jeżeli na zakończenie roku w klasie programowo najwyższej uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej.
2. Uczeń otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły z biało-czerwonym paskiem, jeśli uzyskał średnią ocen co najmniej 4,75 ze wszystkich przedmiotów III lub IV cyklu edukacji oraz wzorową lub bardzo dobrą ocenę zachowania w klasie programowo najwyższej.

§ 9 Ustalenia końcowe

1. Sprawy sporne lub nie uregulowane w niniejszym dokumencie rozstrzyga dyrektor szkoły.
2. Regulamin wchodzi w życie w dniu ogłoszenia – na stronie internetowej szkoły.